

PACIOLI

FLASH

De kosten voor de neerlegging en openbaarmaking van de jaarrekening bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België worden elk jaar aangepast aan de index (zie Belgisch Staatsblad van 14 december 2004, p. 84274).

Hierbij vindt u de nieuwe tarieven (BTW inbegrepen). Deze kunnen ook geraadpleegd worden via de website van de Nationale Bank van België. (www.bnb.be) of de website van het BIBF.

Neerlegging op papier		Neerlegging op diskette en via Internet	
Volledig schema of niet gestandaardiseerd	415,82 €	Volledig schema	391,62 €
Verkort schema	190,76 €	Verkort schema	166,56 €
Verbeterde neerlegging	60,98 €	Verbeterde neerlegging	60,98 €

Nieuwe regels die van toepassing zijn op het gebied van de facturering: de Wet van 28 januari 2004 tot wijziging van het Wetboek van de BTW

I. Inleiding:

- De factuur behoort tot de kern van het principe van de BTW: zij bevat de voor de belastingheffing vereiste inlichtingen, zij staat de belastingadministratie toe een controle uit te oefenen en zij maakt het de klant eventueel mogelijk de BTW af te trekken.

Gelet op de ontoereikendheid van de voorwaarden die worden opgelegd door de richtlijn 77/338/EEG, die had geprobeerd de wetgeving van de lidstaten te harmoniseren, waren de normen betreffende facturering van staat tot staat heel uiteenlopend waarbij sommige bijzonder veeleisend waren wat de vermeldingen betrof die op de facturen moesten voorkomen, terwijl andere dat heel wat minder waren.

Ook wat de elektronische facturering betreft, werden tussen de lidstaten de meest uiteenlopende verschillen vastgesteld: in sommige landen was ze verboden, in andere was zij dan weer toegestaan mits het verzenden van een papieren factuur en in nog andere staten was zij toegestaan, maar waren daar dan heel verschillende formaliteiten aan gekoppeld (voorafgaande toestemming, controle *a posteriori*, ...).

De Europese wetgever wilde bijgevolg de voorwaarden die op het gebied van BTW aan de facturering werden opgelegd, vereenvoudigen, moderniseren en

harmoniseren, wat hij deed met de richtlijn 2001/115/EG van 20 december 2001.¹

Deze richtlijn behandelt verscheidene belangrijke onderwerpen: de inhoud van de factuur, de zelffacturering ("*self-billing*") en de onderaanneming ("*outsourcing*"), de elektronische facturering en het archiveren van de facturen.

Zij werd omgezet naar Belgisch recht door de wet van 28 januari 2004 tot wijziging van het Wetboek van de BTW², waarvan de uitvoeringsbesluiten werden goedgekeurd op 16 en 20 februari 2004.

I N H O U D

• Nieuwe regels die van toepassing zijn op het gebied van de facturering: de Wet van 28 januari 2004 tot wijziging van het Wetboek van de BTW	1
• BTW - Vrijstellingen van art. 44 W.BTW – cafetaria van musea, monumenten, natuurmonumenten, plantentuinen, dierentuinen, ziekenhuizen, sportinrichtingen, bioscopen, conferenties, enz.	5
• De eindejaarsverrichtingen	6
• Seminars	8
• Contact	8

¹ PB. L 15/28 van 17 januari 2002.

² B.S. van 10 februari 2004.

Wij zullen de wijzigingen onderzoeken die aan de factureringsmodaliteiten en -voorwaarden werden aangebracht ten gevolge van de richtlijn 2001/115/EG. Wij zullen echter niet ingaan op het probleem van de elektronische facturering, dat al het voorwerp is geweest van tal van analyses, ook in dit tijdschrift.³

II. Verplichting een factuur uit te reiken

2. Het nieuwe artikel 53 § 2 van het Wetboek van de BTW somt de gevallen op waarin een belastingplichtige die andere leveringen van goederen of diensten verricht dan die welke krachtens artikel 44 zijn vrijgesteld en die hem geen enkel recht op aftrek verlenen een factuur moet uitreiken.

Bedoeld worden:

- de leveringen van goederen of diensten verricht voor een belastingplichtige of een niet-belastingplichtige rechtspersoon;
- de in artikel 15, § 4 en § 5, bedoelde leveringen van goederen (regeling van de verkopen op afstand) voor elke niet-belastingplichtige persoon;
- de intracommunautaire leveringen van nieuwe vervoermiddelen (bedoeld in artikel 39bis, lid 1, 2°) voor elke niet-belastingplichtige persoon;
- de voorschotten, ontvangen op de prijs van de handeling of op een gedeelte ervan vóór de levering van het goed of de voltooiing van een dienst.

A wanneer deze levering van een goed of dienst bestemd is voor een belastingplichtige of voor een niet-belastingplichtige rechtspersoon;

A wanneer deze levering van een goed plaatsheeft onder de regeling van de verkopen op afstand;

- de voorschotten, ontvangen op de prijs van de handeling of op een gedeelte ervan vóór de intracommunautaire levering van goederen (artikel 39bis, lid 1, 1° tot 3°).

3. De artikelen 17, § 1, lid 3 en 22, § 2, lid 3 van het Wetboek van de BTW werden geschrapt.

Bijgevolg moet op de voor de volledige of gedeeltelijke betaling van de prijs contractueel vastgelegde vervaldatum geen enkele factuur meer worden uitgereikt, aangezien de BTW op dat ogenblik niet langer opeisbaar is indien de betaling voorafgaat aan de andere redenen van opeisbaarheid.

4. In principe moet geen enkele factuur meer worden uitgereikt wanneer de medecontractant een natuurlijke persoon is, die het geleverde goed of de gepresteerde dienst bestemd voor zijn privé-gebruik.

Hoewel zij bestemd zijn voor natuurlijke personen met het oog op een privé-gebruik, moeten sommige handelingen, opgesomd in artikel 1, § 1 van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde, toch worden gefactureerd. Bijvoorbeeld:

- de leveringen van nieuwe of tweedehands auto's voor dubbel gebruik, van jachten en plezierboten, van vliegtuigen, watervliegtuigen, hefschroefvliegtuigen ..., evenals de leveringen van desbetreffende onderdelen, toebehoren en uitrustingsstukken wanneer de prijs ervan, inclusief BTW, meer bedraagt dan € 125,-;
- de leveringen van nieuwe gebouwen, die niet zijn vrijgesteld van BTW;
- de verkopen op afbetaling en de huurkopen;
- de leveringen van goederen die, gelet op de aard ervan, de wijze waarop zij worden aangeboden, de verkochte hoeveelheden of de toegepaste prijzen,

kennelijk bestemd zijn voor een economisch gebruik, alsook de leveringen van goederen van de soort waarin de verkrijger handel drijft of die hij normaal bestemd voor de uitoefening van zijn economische activiteit;

- de leveringen verricht in inrichtingen of op plaatsen die normaal niet toegankelijk zijn voor particulieren;
- de leveringen verricht door voortbrengers- of grossiersbedrijven;
- de verrichtingen van verhuizing of meubelbewaring;
- ...

Dit geldt wanneer deze handelingen plaatshebben in België of wanneer, vóór de handeling, de BTW opeisbaar is op de prijs of op een gedeelte ervan.

III. Zelffacturering ("self-billing") en onderaanneming ("outsourcing")

5. Het nieuwe artikel 53, § 2 van het Wetboek van de BTW bepaalt dat de factuur mag worden uitgereikt door de belastingplichtige of in zijn naam en voor zijn rekening door zijn medecontractant of door een derde.

De factureringsverrichtingen kunnen dus voortaan worden toevertrouwd aan een derde (onderaanneming) of aan de afnemer zelf (zelffacturering).

De zelffacturering vertoont een duidelijk praktisch belang, maar tegelijk ook risico's voor de belastingadministratie voor zover het de houder van het recht op aftrek van de BTW is die de factuur opstelt, met de verleiding de goederen of diensten over te factureren.

Ondanks dit risico heeft de Europese en Belgische wetgever de afgifte van facturen door de medecontractant toegestaan op de dubbele voorwaarde:

- dat er tussen de twee partijen een voorafgaand akkoord bestaat; Het bestaan van een dergelijk akkoord moet op verzoek van de administratie door elke partij kunnen worden aangetoond (artikel 6, § 1 van het koninklijk besluit nr. 1);
- dat elke factuur het voorwerp is van een aanvaardingsprocedure door de belastingplichtige die de goederen levert of de diensten verricht. Het koninklijk besluit nr. 1 legt de verplichting op dat deze aanvaarding expliciet moet zijn. De vorm ervan is nog niet bepaald, maar het valt te vrezen dat het doel van een administratieve vereenvoudiging en een kostenverlaging onder deze eis zal te lijden hebben.

De vroegere formaliteiten (voorafgaande kennisgeving aan de BTW-controleur per aangetekende brief, speciale vermeldingen, ondertekening voor akkoord) zijn niet langer van toepassing.

De belastingplichtige is ertoe gehouden zich ervan te verzekeren dat de derde of de afnemer een factuur opstelt die conform de wettelijke verplichtingen is. De belastingplichtige blijft dus verantwoordelijk, ongeacht wie de factuur uitreikt.

IV. Verplichte vermeldingen op de factuur

IV.1 De Europese richtlijn

6. Het nieuwe artikel 22.3 (b) van de richtlijn 77/338/EEG bepaalt dat voor BTW-doeleinden alleen de volgende vermeldingen op de uitgereikte facturen verplicht zijn:

- de datum van uitreiking,
- een opeenvolgend nummer, met één of meer reeksen, waardoor de factuur op unieke wijze wordt geïdentificeerd;

³Zie J.F. HENROTTE, "De elektronische factuur en de ondertekening ervan in het Belgische recht", Pacioli, 2004, nr. 166, p. 2 en n° 167, p. 7.

- het BTW-identificatienummer waaronder de belastingplichtige de goederen heeft geleverd of de diensten heeft verricht;
- het BTW-identificatienummer van de klant waaronder deze een goederenlevering of een dienstverrichting heeft afgenomen waarvoor hij tot voldoening van de belasting is gehouden of waaronder hij een intracommunautaire goederenlevering heeft afgenomen;
- de volledige naam en adres van de belastingplichtige en van zijn klant;
- de hoeveelheid en de aard van de geleverde goederen of de omvang en de aard van de verrichte diensten;
- de datum waarop de goederenlevering of dienstverrichting heeft plaatsgevonden of voltooid is of de datum waarop de vooruitbetaling is gedaan, voor zover die datum vastgesteld is en verschilt van de uitreikingsdatum van de factuur;
- de maatstaf van heffing voor elk tarief of elke vrijstelling, de eenheidsprijs exclusief belasting, evenals de eventuele vooruitbetalingkortingen, prijskortingen en –rabatten indien die niet in de eenheidsprijs zijn begrepen;
- het toegepaste BTW-tarief;
- het te betalen BTW-bedrag, tenzij er een specifieke regeling van toepassing is waarvoor deze richtlijn die vermelding uitsluit;
- in geval van een vrijstelling of wanneer de afnemer tot voldoening van de belasting is gehouden, een verwijzing naar de betreffende bepaling in deze richtlijn of naar de overeenkomstige nationale bepaling of enige andere vermelding dat de levering is vrijgesteld of onder de toepassing van de verleggingsregeling valt;
- in geval van een intracommunautaire levering van een nieuw vervoermiddel, de gegevens die het mogelijk maken de aard van het vervoermiddel en de nieuwigheid ervan te bewijzen (opgesomd in artikel 28 bis, § 2 van de richtlijn);
- wanneer de margeregeling wordt gehanteerd, een verwijzing naar artikel 26 of 26 bis van de richtlijn, of de overeenkomstige nationale bepalingen, of enige andere vermelding dat de margeregeling is toegepast;
- wanneer degene die tot voldoening van de belasting gehouden is, een fiscaal vertegenwoordiger is, zijn BTW-identificatienummer, samen met zijn volledige naam en adres.

De termen “*alleen*” en “*verplicht*” wijzen erop dat de lidstaten voor de toepassing van de BTW geen andere vermeldingen mogen opleggen dan diegene waarin de richtlijn voorziet. Daarentegen is het niet verboden andere vermeldingen verplicht te stellen voor niet-fiscale doeleinden. De partijen kunnen eveneens overeenkomen voor hun eigen behoeften andere vermeldingen in te lassen.

Elk document dat alle voornoemde vermeldingen bevat, zal ongeacht de aard ervan voor de toepassing van de BTW worden beschouwd als een factuur: de belasting zal zijn verschuldigd zodra dit document is opgesteld.

IV.2 De Belgische reglementering

7. Artikel 5, § 1 van het koninklijk besluit nr. 1 werd gewijzigd om rekening te houden met de wijzigingen die werden aangebracht door het nieuwe artikel 22.3 (b) van de richtlijn 77/338/EEG.

Gelet op het grote aantal vermeldingen die al voordien verplicht waren, zijn de fundamentele wijzigingen niet talrijk.

Allereerst moeten twee toelichtingen worden verstrekt.

Eenzijds heeft de Belgische wetgever, zoals hij er door het nieuwe lid 2 van voornoemd artikel van de richtlijn toe werd gemachtigd, bepaald dat de uitreiking van *vereenvoudigde facturen* is toegestaan wanneer het bedrag van de factuur onbeduidend is of wanneer de handels- of administratieve

praktijken van de betrokken bedrijfssector of de technische voorwaarden waaronder die facturen worden uitgereikt, de naleving van alle bedoelde verplichtingen bemoeilijken (artikel 13, lid 1 van het koninklijk besluit nr. 1).

Bij een reeks facturen die langs elektronische weg naar dezelfde medecontractant worden verzonden, hoeven de voor de verschillende facturen gelijke vermeldingen slechts één keer te worden opgenomen, voor zover voor elke factuur alle informatie toegankelijk is (artikel 5, § 3).

Wat zijn afgezien van voornoemde toelichtingen de wijzigingen die moeten worden aangestipt?

8. Allereerst dient te worden opgemerkt dat het *inschrijvingsnummer in het handelsregister* of in het ambachtregister natuurlijk niet langer moet worden vermeld (gevolg van de wet van 16 januari 2003 Wet tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, die het koninklijk besluit van 20 juli 1964 houdende coördinatie van de wetten betreffende het handelsregister en de wet van 18 maart 1965 op het ambachtregister afschaft).

9. Het *BTW-identificatienummer dat aan de afnemer wordt toegekend door een andere lidstaat dan België*, doet een groot probleem rijzen.

Het 4de streepje van het nieuwe artikel 22.3 (b) van de richtlijn 77/338/EEG maakt geen enkel onderscheid en legt de vermelding op van het BTW-identificatienummer van de afnemer, waaronder hij een goederenlevering of een dienstverrichting heeft afgenomen *waarvoor hij tot voldoening van de belasting is gehouden*.

De diensten, bedoeld in artikel 9.2 van de richtlijn (diensten die verband houden met een vastgoed, vervoerdiensten, verhuur van materiële roerende goederen, diensten van adviseurs, ingenieurs, adviesbureaus, advocaten, accountants en andere gelijkaardige diensten, ...) worden geacht plaats te vinden in de lidstaat van de afnemer wanneer het een belastingplichtige betreft die gevestigd is in een andere lidstaat dan die van de dienstverrichter. Het is mogelijk dat deze afnemer gehouden is tot voldoening van de belasting, zelfs indien hij niet voor BTW-doeleinden is geïdentificeerd in de lidstaat waar de diensten geacht worden belastbaar te zijn.

Artikel 5, § 1, 4° (a) van het koninklijk besluit nr. 1 werd niet gewijzigd voor zover het enkel voorziet in de vermelding van het BTW-identificatienummer van de afnemer die de BTW verschuldigd is voor de intracommunautaire leveringen of diensten, bedoeld in artikel 21, § 3, 2°, b (vastgoedexpertise), 3^obis (intracommunautair goederenvervoer), 3^oter (tussenpersoon bij intracommunautair goederenvervoer), 4^obis (activiteiten die samenhangen met intracommunautair goederenvervoer), 4^oter (tussenpersoon bij het verrichten van diensten in verband met activiteiten die samenhangen met intracommunautair goederenvervoer) en 8° (tussenpersoon bij een intracommunautaire verwerving van goederen), *met uitsluiting van artikel 21, § 3, 7°*.

Laatstgenoemde bepaling betreft:

- de overdracht van of het verlenen van een auteursrecht, een octrooi, een licentierecht, een fabriek- of handelsmerk, of een ander soortgelijk recht;
- de overdracht van of het verlenen van rechten op een clientèle, een verkoop- of aankoopmonopolie;
- het recht een beroepswerkzaamheid uit te oefenen;
- werkzaamheden op het gebied van reclame;
- intellectueel werk in het kader van hun geregelde werkzaamheden, verricht door juridische of andere adviseurs, accountants, ingenieurs, adviesbureaus, en andere soortgelijke dienstverrichters, alsook informatieverwerking en –verschaffing;
- bank-, financiële en verzekeringsverrichtingen met inbegrip van

herverzekeringsverrichtingen en uitzondering van de verhuur van safeloketten;

- de beschikbaarstelling van personeel;
- diensten van tussenpersonen die tussenkomst verlenen bij diensten, bedoeld in dit 7°;
- de verhuur van lichamelijke roerende goederen, met uitzondering van ieder vervoermiddel;
- telecommunicatiediensten;
- diensten betreffende radio- en televisieomroep;
- elektronische diensten.

Voor al deze diensten moet de Belgische leverancier dus volgens de Belgische reglementering op de factuur niet het BTW-identificatienummer van zijn afnemer in zijn lidstaat vermelden⁴, wat echter tot moeilijkheden zou kunnen leiden bij de inning van de belasting in de lidstaat waar zij verschuldigd is.

Men kan zich bijgevolg vragen stellen betreffende de conformiteit van deze regel met de richtlijn 77/388/EEG, waarvan artikel 22.7 de lidstaten de verplichting oplegt de nodige maatregelen te nemen, opdat de personen die de belasting verschuldigd zijn in de plaats van een niet in het land gevestigde belastingplichtige zijn verplichtingen betreffende aangifte en voldoening nakomen.⁵

Hoe dan ook, door een factuur uit te reiken die volledig conform de richtlijn is, is de belastingplichtige zeker van de rechtsgeldigheid van zijn factuur, ongeacht de betrokken lidstaat.

10. De datum van het feit waardoor de belasting ontstaat, dat wil zeggen van de levering van het goed of de voltooiing van de dienst moet nog maar op de factuur worden vermeld indien die datum is vastgelegd en verschilt van de uitreikingsdatum van de factuur.

Deze bepaling maakt een einde aan een bepaalde rechtspraak die van oordeel was dat de niet-vermelding van de datum van levering of van voltooiing van de dienst op de factuur de BTW-af trek belette.⁶

11. De *maatstaf van beffing* moet worden opgegeven voor elk tarief of elke vrijstelling.

De factuur moet eveneens voor elk tarief of elke vrijstelling, de eenheidsprijs exclusief belasting vermelden, alsmede de eventuele vooruitbetalingkortingen, prijskortingen en –rabatten indien die niet in de eenheidsprijs zijn begrepen;

Dienaangaande dient te worden opgemerkt, dat de bedragen die op de factuur voorkomen, mogen worden uitgedrukt in om het even welke *munteenheid*, voor zover het bedrag van de te betalen belasting is uitgedrukt in de nationale munteenheid van de lidstaat, waar de plaats van goederenlevering of dienstverrichting is gelegen.

12. In geval van vrijstelling moet de *verwijzing naar de bepaling krachtens welke de afnemer is vrijgesteld van de BTW*, worden vermeld.

Volgens artikel 5, § 1, 10° van het koninklijk besluit nr. 1 moet de betreffende bepaling van de richtlijn of de overeenkomstige nationale bepaling, of een gelijkwaardige vermelding worden opgegeven.

Artikel 5, § 1, 9° van het koninklijk besluit nr. 1 stelt een probleem betreffende de *verwijzing naar de bepaling krachtens welke de afnemer de BTW verschuldigd is*.

Deze bepaling legt de verplichting op de vermelding “*Belasting te voldoen door de medecontractant – Wetboek van de BTW, artikel 51, § 2*” aan te brengen wanneer de belasting verschuldigd is door de medecontractant overeenkomstig artikel 51, § 2, 1°, 2° en 5° van het Wetboek van de BTW, dat wil zeggen wanneer de medecontractant de BTW in België verschuldigd is in de gevallen, die door deze bepalingen worden bedoeld.

Men stelt dus een tegenstrijdigheid vast met de tekst van artikel 22.3 (b) van de richtlijn, die geen enkel onderscheid maakt volgens de lidstaat waar de medecontractant de belasting zou zijn verschuldigd.⁷

13. Wanneer dit voor controledoelinden noodzakelijk is, kan de administratie van de BTW voor de facturen die zijn opgesteld in een andere taal dan een van de landstalen, een vertaling in een van deze landstalen eisen van de facturen betreffende goederenleveringen of dienstverrichtingen, die plaatshebben in België overeenkomstig de artikelen 15 en 21, alsmede van de facturen die worden ontvangen door de belastingplichtigen, die in België gevestigd zijn (artikel 61, § 1, lid 3 van het Wetboek van de BTW).

IV. Sanctie in geval van niet-naleving van de formele verplichtingen op het gebied van facturering

14. De naleving van de nieuwe regels betreffende facturering is natuurlijk essentieel, aangezien de uitoefening van het recht op de aftrek ondergeschikt is aan de conformiteit van de vermeldingen op de factuur.

Er dient echter te worden opgemerkt, dat zowel door het Hof van Cassatie als door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is aanvaard dat de uitoefening van het recht op aftrek niet vervalt indien de onregelmatigheden die de factuur niet-conform maken, de doeltreffende controle door de belastingadministratie van de juiste inning van de BTW niet belemmeren.

V. Bewaring van de facturen

15. De bewaringstermijn van de facturen werd behouden op 10 jaar.

In tegenstelling met de elektronische facturen die op bepaalde voorwaarden mogen worden gearhiveerd in een andere lidstaat, moeten de “papieren” facturen worden bewaard op Belgisch grondgebied, in de oorspronkelijke vorm waarin zij werden ontvangen. Het scannen van de “papieren” facturen in een computerformaat (type PDF) volstaat dus niet.

Jean-François JAMINET

Advocaat aan de Balie van Luik
Elegis - Hannequart & Rasir

⁴ De administratie beveelt echter aan dit nummer bij wijze van bijkomende informatie te vermelden.

⁵ Aangaande dit probleem, zie L. STREPENNE, “La transposition en droit fiscal belge des nouvelles règles de facturation”, R.G.F., 2004, nr. 6-7, blz. 20.

⁶ Zie, bijvoorbeeld, Rb. Bergen, 3 september 2003, geciteerd door L. STREPENNE, op. cit., blz. 21.

⁷ Met betrekking tot dit probleem, zie ook L. STREPENNE, op. cit., blz. 22.

BTW - Vrijstellingen van art. 44 W.BTW - cafeteria van musea, monumenten, natuurmonumenten, plantentuinen, dierentuinen, ziekenhuizen, sportinrichtingen, bioscopen, conferenties, enz.

1. Probleemstelling

Overeenkomstig artikel 44 § 2, 7° van het BTW-Wetboek zijn vrijgesteld van de BTW de diensten en de leveringen van goederen die door de exploitant aan de bezoekers worden verstrekt met betrekking tot al of niet geleid bezoek aan musea, monumenten, natuurmonumenten, plantentuinen en dierentuinen, wanneer die exploitant een instelling is die geen winstoogmerk heeft en hij de ontvangsten uit de vrijgestelde werkzaamheden uitsluitend gebruikt tot dekking van de kosten ervan.

De vrijstelling is afhankelijk van de vervulling van de volgende voorwaarden :

- de diensten en de goederen hangen nauw samen met het bezoek;
- deze goederen en diensten worden rechtstreeks aan de bezoekers geleverd;
- de bezochte plaats is een museum, een monument, een natuurmonument, een plantentuin, een dierentuin;
- de exploitant streeft geen winstoogmerk na;
- de ontvangsten dienen uitsluitend tot dekking van de kosten.

In het verleden werd de dienstverrichting, zijnde het verschaffen van spijzen en dranken voor het verbruik ter plaatse, bijna nooit als nauw samenhangend met het bezoek beschouwd.

Daaruit volgde dat de exploitant zich voor BTW-doeleinden diende te identificeren.

Wanneer de vrijstellingsregeling niet kon worden toegepast (jaaromzet minder dan 5 580 EUR/jaar) moesten deze exploitanten voor deze ter plaatse verbruikte spijzen en dranken periodieke BTW-aangiften indienen.

En wanneer het een VZW betrof, mocht de forfaitaire regeling niet op de drankslijterij worden toegepast.

Dit veroorzaakte vaak moeilijkheden in verband met de bepaling van de omzet, te meer daar de diensten in vele gevallen door vrijwilligers met een vaak wankel administratieve organisatie werden verstrekt.

Daarom werd deze problematiek aan een nieuw onderzoek onderworpen. Dat is het onderwerp van deze commentaar.

2. Nieuw onderzoek

Wanneer in een museum, monument, natuurmonument, dierentuin of plantentuin, die de vrijstelling van artikel 44 § 2, 7° van voormeld Wetboek geniet, door de exploitant van deze instelling zelf een cafeteria wordt geëxploiteerd, wordt aanvaard dat de ter plaatse verbruikte spijzen en dranken als een dienst met betrekking tot het bezoek worden

beschouwd, die eveneens de vrijstelling van voormeld artikel geniet, voor zover de volgende voorwaarden samen zijn vervuld :

2.1. De cafeteria is slechts toegankelijk voor personen die de instelling effectief bezoeken

Te dien aanzien is het irrelevant of het geleide bezoeken, individuele of groepsbezoeken betreft.

Dat impliceert dat er geen directe toegang bestaat van buiten de instelling naar het cafetarialokaal.

Daarenboven mag dit lokaal uitsluitend gedurende de openingsuren van de instelling toegankelijk zijn.

2.2. De exploitant oefent geen andere met BTW belastbare werkzaamheden uit

Met andere woorden: de exploitant mag niet reeds voor andere handelingen houder zijn van een BTW-identificatienummer.

2.3. De verschafte maaltijden bestaan uitsluitend uit lichte maaltijden

Als lichte maaltijden worden beschouwd, de maaltijden vermeld in Aanschrijving nr. 6 van 27 april 1999 betreffende de uitreiking van ontvangstbewijzen door restauranthouders.

Het betreft de volgende maaltijden die uitsluitend worden geserveerd met brood :

- soepen;
- croques en andere toasten;
- kroketten (van garnalen, vlees, gevogelte, kaas, enz.);
- vol-au-vent, pensen, enz.
- belegde broodjes, hamburgers, hotdogs, pitta, enz.;
- deegwaren, pizza, quiche en andere hartige taarten;
- koude salades (vlees, vis, enz.);
- Engelse schotels;
- omeletten, roereieren, spiegeleieren en andere bereide eieren;
- pannenkoeken, nagerechten, ijs, wafels, gebak, koeken, croissants, yoghurt en milkshakes.

Dat impliceert dat het louter feit dat deze gerechten met aardappelen of frieten worden geserveerd, tot gevolg heeft dat deze maaltijden niet meer tot de categorie van de «lichte» maaltijden behoren.

2.4. De ontvangsten van de cafetaria veroorzaken geen concurrentievervalsing en blijven gering in vergelijking met de gezamenlijke vrijgestelde ontvangsten.

In de praktijk neemt de Administratie aan dat de ontvangsten van de cafetaria aan deze voorwaarde voldoen wanneer ze niet meer bedragen dan 5 580 EUR per jaar, met name de drempel bepaald voor het verkrijgen van de vrijstellingsregeling.

Wanneer de inkomsten dit bedrag toch overschrijden, mogen ze hoogstens 10 % van de globale (met inbegrip van de ter plaatse verbruikte spijzen en dranken) ontvangsten bereiken om aan deze voorwaarde te voldoen.

3. Niet- vervulde voorwaarde(n)

Wanneer één enkele van de gestelde voorwaarden niet vervuld is, zijn de ontvangsten van de cafetaria aan de BTW onderworpen.

De vrijstellingsregeling blijft evenwel van toepassing.

4. Uitzonderingen

Aangezien de ontvangsten van een cafetaria normaal een voortdurend karakter hebben, kan de vrijstelling van artikel 44 § 2, 12° van het BTW-Wetboek, die occasionele liefdadigheidsfeesten, Vlaamse kermis- sen, enz., beoogt, hier niet worden toegepast.

Indien de exploitatie van de cafetaria aan een derde in concessie is gegeven, moet deze derde alle verplichtingen van een belastingplichtige

die BTW aanreken en over recht op aftrek beschikt, vervullen. Deze derde heeft uiteraard wel aanspraak op de vrijstellingsregeling.

5. Uitbreiding tot bepaalde andere vrijstellingen van artikel 44

Deze criteria zijn meer algemeen en eenvormig van toepassing in de verschillende gevallen die kunnen voorkomen met betrekking tot de volgende vrijstellingen van artikel 44 § 2 van het BTW-Wetboek :

- 1° ziekenhuizen en gelijkgestelde, diensten voor gezinshulp;
- 3° sportinrichtingen en inrichtingen voor lichamelijke opvoeding verstrekt aan personen die er aan lichamelijke ontwikkeling of aan sport doen door inrichtingen die geen winstoogmerk hebben en de ontvangsten uitsluitend gebruiken tot dekking van de kosten;
- 7° musea, monumenten, natuurmonumenten, plantentuinen waar- van sprake hiervoor;
- 9° de organisatie van toneel-, ballet- of filmvoorstellingen, van ten- toonstellingen, concerten of conferenties door instellingen erkend door de bevoegde overheid, mits de inkomsten die zij verkrijgen uit hun werkzaamheid uitsluitend gebruikt worden tot dekking van de kosten ervan.

Deze beschouwingen blijken uit het antwoord van de Minister van Financiën van 21 februari 2003 op de vraag nr. 1094 van de heer Yves Leterme van 26 augustus 2002 (*Vr. en Antw.* Kamer 2001-2002, nr. 157, 20242).

De eindejaarsverrichtingen

1. Verbindingsverrichtingen

- a. Facturen, te ontvangen creditnota's
- b. Facturen, op te stellen creditnota's
- c. Overlopende rekeningen (Rekeningen 49)
 - 1° Over te dragen kosten
 - Intresten op financiering
 - Niet verbruikte algemene onkosten
 - 2° Verkregen opbrengsten
 - 3° Toe te rekenen kosten
 - 4° Over te dragen opbrengsten
- d. Kapitaalsubsidies en Uitgestelde belastingen
- e. Terugneming en vorming van vrijgestelde reserves

2. Inventarisverrichtingen

- a. Inventarisregels (Art. 9 Wet van 17 juli 1975)
 - 1° Wie stelt ze op?
 - 2° Wie kan ze wijzigen? – Onveranderlijkheid van de regels (Art. 30 K.B. 30 januari 2001)
 - 3° Waar worden ze ingeschreven?
- b. Staat van de activa en passiva
 - 1° Welke activa en welke passiva?
 - 2° Rekeningen van aangegane verbintenissen – Klasse 0
- c. Waardering van de goederen
 - 1° De waarderingsregels (Art. 28 tot 34 K.B. 30 januari 2001)
 - 2° Speciale regels voor de voorraden – FIFO, LIFO, PMP, Waardering per eenheid

- 3° Voorraden die als kosten worden beschouwd – Rekeningen 609
 - 4° Voorraden die als opbrengsten worden beschouwd – Rekeningen 71
 - 5° Bijzonder geval – Wijziging van de bestellingen in uitvoering
- d. Het in overeenstemming brengen van de boekhouding met de inventaris (Art. 15 Wet van 17 juli 1975)

3. Berekening van de afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen

- a. Verschil tussen afschrijvingen en waardeverminderingen
- b. Berekeningswijze van de afschrijvingen – Lineair, degressief, speciale
 - 1° Wijziging van de afschrijvingsregels bij normale toepassing
 - 2° Wijziging van de afschrijvingsregels bij toepassing van de IAS/IFRS regels
 - 3° Verschil tussen boekhoudkundige en fiscale afschrijvingen
 - Toepassing van de 40 %
 - Afschrijvingen pro rata temporis – Fiscale hervorming
- c. Waardeverminderingen
 - 1° Voorraden
 - 2° Handelsvorderingen en overige
 - 3° Beschikbaar
 - Geldbeleggingen
 - Beleggingen in valuta – Waardevermindering en Koersverschil
- d) Berekening van de voorzieningen
 - van de voorzieningen in het algemeen
 - voorziening voor belastingen
 - voorziening voor vakantiegeld
- d. Regel voor het behoud van de afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen – Werkelijkheid van de geboekte kosten (Art. 49 – Waardeverminderingen - en 55 – Voorzieningen K.B. 30 januari 2001)

4. Berekening van de belasting

- a. De voorafbetalingen
- b. De verborgen reserves
 - 1° De afschrijvingsoverschotten
 - 2° De onderwaarderingen van activa en de overwaarderingen van passiva
- c. Niet-toegelaten uitgaven
- d. De uitgekeerde dividenden
- e. De vijf verrichtingen
 - 1° De bij overeenkomst vrijgestelde winst

- 2° De niet-belastbare bestanddelen
 - de vrijgestelde giften
 - de vrijstellingen voor bijkomend personeel, R & D en uitvoer
- 3° De DBI en VRI
- 4° De vorige verliezen
- 5° De investeringsaftrek
- f. Het belastingkrediet
- g. Toepassing van het verlaagd tarief (Art. 215, lid 2 W.I.B. 92)
 - 1° De één miljoen regel
 - 2° De uitgekeerde dividenden – de 13 % regeling

5. Resultaatverwerking

- a. Rol van de gewone Algemene Vergadering
- b. Te bestemmen winstsaldo
 - 1° De wettelijke bepalingen
 - 2° Statutaire bepalingen
 - 3° Beslissing van de Algemene Vergadering
- c. Te verwerken verliessaldo
 - 1° Overdracht
 - Een verlies van het boekjaar gedurende twee opeenvolgende boekjaren (Art. 96, 6° W. Ven.)
 - Verlies van de helft van het kapitaal (Art. 332-333 BVBA, Art. 431-432 CV, Art. 633-634 NV W. Ven.)
 - 2° Onttrekkingen aan de reserves, aan het kapitaal
- d. Tenlasteneming van het verlies door een venoot (Art. 15° W.I.B.92)

6. Afsluiting van de rekeningen

Afsluitingsboeking

Seminaries

25/01/2005	Elewijt	Vennootschapsrecht Guy POPPE, Advocaat	ACC VER LBC-NVK Tel : 03-2208753 - Fax : 03-2316664
26/01/2005	Geel	Commissielonen Wim VAN KERCHOVE, Eerstaanwend Inspecteur Min. Fin.	ACC VER LBC-NVK Tel : 03-2208753 - Fax : 03-2316664
19/02/2005	Sint-Katelijne-Waver	Huwelijksvermogensrecht gericht op erfrecht en successierechten. Prof. Dr. Luc WEYTS, Notaris,	MAB Tel : 015/62.31.10 - Fax : 015/62.18.48
20/02/2005	Sint-Katelijne-Waver	Huwelijksvermogensrecht: gericht op erfrecht en successierechten. Prof Dr Luc WEYTS, Notaris	MAB Tel : 015/62.31.10 - Fax : 015/62.18.48
22/02/2005	Elewijt	IAS 22 - Sadi PODEWIJN, Wetenschappelijk Medewerker Vakgroep Accountancy Gent	ACC VER LBC-NVK Tel : 03-2208753 - Fax : 03-2316664
23/02/2005	Geel	Corporate Governance Inge BOETS, Medewerkster Ernst & Young	ACC VER LBC-NVK Tel : 03-2208753 - Fax : 03-2316664
24/02/2005	Dendermonde	Geheime Commissies Wim VAN KERCHOVE, Eerstaanwend Inspecteur Min. Financiën	ACC VER LBC-NVK Tel : 03-2208753 - Fax : 03-231666

Contact

- Boekhoudkantoor over te nemen : ligging – het Noorden van Vlaams – Brabant, langs de as A12 Brussel-Antwerpen; dit wegens het naderen van de pensioenleeftijd.
GSM : 0474/94.17.84.
- Boekhoudkantoor te Gent (St-Denijs-Westrem), verkoopt, na grondige opleiding, klantenportefeuille, met of zonder prachtig gelegen kantoor. Alle modaliteiten zijn bespreekbaar. Kandidaturen met C.V. toesturen via B.I.B.F. met vermelding van referentie 178/01.
- Boekhoudkantoor gevestigd te Westmalle zoekt boekhouder-fiscalist als dossierbeheerder op zelfstandige basis
Tel. : 03/312.88.98. Vragen naar dhr. Jan PEETERS.

Noch deze publicatie, noch gedeelten van deze publicatie mogen worden gereproduceerd of opgeslagen in een retrievalstelsel, en evenmin worden overgedragen in welke vorm of op welke wijze ook, elektronisch, mechanisch of door middel van fotokopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De redactie staat in voor de betrouwbaarheid van de in haar uitgaven opgenomen info, waarvoor zij echter niet aansprakelijk kan worden gesteld.
Verantwoordelijke uitgever: Marcel-Jean PAQUET, B.I.B.F. - Legrandlaan 45, 1050 Brussel • Tel. 02 626 03 80 • Fax 02 626 03 90 • E-mail: info@bibf.be • Url: www.bibf.be. **Redactie:** Gaëtan HANOT, Geert LENAERTS, José PATTYN. **Adviesraad:** Professor P. MICHEL, Ecole d'Administration des Affaires de l'Université de Liège, Professor C. LEFEBVRE, Katholieke Universiteit Leuven.